

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 10 december 2024

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 22 november 2024. Sedan dess har information tillkommit om följande revideringar i dagordningen: två dagordningspunkter (10 och 11) ska beslutas som A-punkter.

1. Godkännande av dagordningen
2. Godkännande av A-punkterna

Lagstiftningsöverläggningar

3. Reformpaketet för tullunionen
 - a) Förordning om fastställande av unionens tullkodex och inrättande av Europeiska unionens tullbyrå
 - b) Förordning vad gäller införandet av en förenklad tullbehandling för distansförsäljning av varor och avskaffande av tröskelvärdet för tullbefrielse
 - Diskussionspunkt

Rådet väntas få en presentation om läget i förhandlingarna om kommissionens förslag till en reformering av tullunionen, med möjlighet till diskussion.

Den aktuella lägesrapporten har inte behandlats i riksdagen tidigare. Information till skatteutskottet planeras till den 3 december 2024. Överläggning med skatteutskottet om förslaget till en reformering av

tullunionen ägde rum den 6 juli 2023 och den 9 april 2024. Samråd med EU-nämnden ägde rum den 7 juli 2023 och den 1 december 2023.

Den 17 maj 2023 presenterade kommissionen ett förslag till en reformering av tullunionen i syfte att vidareutveckla EU:s tullunion.

Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2022/23:FPM97.

Förslaget innebär bland annat att en tullbyrå ska inrättas, att en tulldatacentral ska ersätta dagens decentraliserade it-lösningar och att en förteckning över tullrättsliga överträdelser och minimibestämmelser för icke-straftfrättsliga påföljder för dessa överträdelser ska införas. Vidare föreslås att tullfriheten för försändelser med ett sammanlagt värde under 150 euro tas bort och att ett förenklat tullförfarande för e-handeln med vissa varor införs. E-handelsplattformar föreslås också att ansvara för att beräkna och betala tull samt att se till att varor som importeras uppfyller kraven i EU:s lagstiftning. E-handelsplattformar ska också kunna ta ut mervärdesskatt och redovisa denna oavsett varornas värde.

I den aktuella lägesrapporten som ställts ut inför mötet redogör ordförandeskapet för hur diskussionerna på teknisk nivå har gått. Där konstateras bland annat att majoriteten av medlemsstaterna anser att inrättandet av en tullbyrå och en tulldatacentral skulle kunna vara en möjlig väg för att uppnå målet med reformen. Det framgår också att tullbyråns roll, uppgifter och styrning samt funktionerna hos tulldatacentralen har diskuterats ingående. Angående e-handel konstateras att det är en prioriterad fråga för rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen noterar lägesrapporten. Regeringen anser att det är viktigt att den ökande e-handeln kan hanteras på ett effektivt sätt. Slutligen konstaterar regeringen att det kvarstår mycket arbete på teknisk nivå innan förslaget är aktuellt för beslut.

4. Översyn av energiskattedirektivet

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera förslaget till omarbetat energiskattedirektiv.

Överläggning med skatteutskottet om förslaget ägde rum den 19 maj 2022. Information till skatteutskottet planeras till den 3 december 2024. Samråd med EU-nämnden ägde rum den 2 december 2022.

Energiskattedirektivet är ett ramverk för beskattning av bränslen och el som trädde i kraft 2003 och som inte har ändrats i sak sedan dess. Den 14 juli 2021 presenterade kommissionen ett förslag till omarbetat energiskattedirektiv, som en del av Fit for 55-paketet. Syftet med förslaget är att modernisera direktivet så att det bättre kan bidra till att uppnå EU:s klimatmål för 2030 samt klimatneutralitet till 2050 inom ramen för den gröna givens, att bevara och förbättra EU:s inre marknad samt att bibehålla möjligheten för medlemsstaterna att få intäkter från energibeskattningen.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapromemoria 2020/21:FPM130.

Kommissionens förslag innebär att skattebasen breddas genom att fler bränslen beskattas och antalet undantag, som enligt kommissionen främjar förbrukning av fossila bränslen, minskar. Strukturen för minimiskattenivåerna föreslås även att ändras genom att de baseras på bränslenas energiinnehåll och miljöprestanda. Därtill föreslår kommission att el och bränsle för flygningar inom EU, förutom renodlad flygfrakt, och sjöfart inom EU ska beskattas.

Sedan förslaget presenterades har det diskuterats på teknisk nivå i rådet, men ingen överenskommelse har hittills kunnat nås. Ordförandeskapets föreslagna inriktning som ska diskuteras på mötet innebär bland annat att dagens skattefrihet för flyg- och fartygsbränslen i huvudsak behålls, eftersom det har visat sig vara omöjligt att komma överens om en sådan beskattning.

Syftet med diskussionen på Ekofinrådets möte är att få politisk vägledning inför det fortsatta tekniska arbetet och särskilt inriktningen för skattefrihet för flyg- och fartygsbränslen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan på ett övergripande plan stödja ordförandeskapets föreslagna inriktning, inklusive att i huvudsak behålla dagens regler för flyg- och fartygsbränslen. Dock behöver flera tekniska detaljer i förslaget diskuteras ytterligare innan ett omarbetat direktiv kan antas.

5. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Ikke lagstiftande verksamhet

6. Europeiska revisionsrättens årsrapport om genomförandet av Europeiska unionens budget för budgetåret 2023

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en presentation av Europeiska revisionsrättens årsrapport om genomförandet av EU:s budget för 2023, med möjlighet till diskussion.

Den aktuella rapporten har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Varje år publicerar revisionsrätten sin årsrapport i vilken genomförandet av EU:s budget för föregående budgetår granskas. Årsrapporten innehåller en revisionsförklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. I årsrapporten sammanfattas även revisionsrättens granskningar.

I årets revisionsförklaring görs fyra uttalanden. Två av dessa är utan anmärkning och handlar dels om att EU:s räkenskaper anses vara tillförlitliga, dels om att intäkterna anses vara lagliga och korrekta. De andra två uttalandena innehåller anmärkningar. Det ena är en avvikande mening om budgetkostnadernas laglighet och korrekthet. Detta baseras på att felprocenten i kostnaderna uppskattas ha ökat till 5,6 procent, vilket är över väsentlighetsgränsen på 2 procent. Det andra är en reservation om lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens, vilken beror på att ett antal transaktioner innehöll väsentliga fel.

Efter presentationen på Ekofinrådets möte kommer rapporten att diskuteras på teknisk nivå. Under våren 2025 väntas Ekofinrådet anta en rekommendation till Europaparlamentet om huruvida kommissionen ska beviljas ansvarsfrihet för genomförandet av 2023 års budget, vilken delvis

baseras på revisionsrättens årsrapport. Regeringen kommer därmed återkomma till riksdagen i frågan om ansvarsfrihet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen fäster stor vikt vid att de medel som hanteras av kommissionen, övriga EU-institutioner och medlemsstaterna förvaltas på ett korrekt och effektivt sätt. Revisionsrättens oberoende granskning och dess revisionsförklaring utgör en viktig del i det arbetet. Regeringen ser mycket allvarligt på den kritik som framkommer i rapporten.

7. Genomförande av ramverket för ekonomisk styrning

a) Medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer: rådets rekommendationer

b) Rådets rekommendationer inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en presentation av de delar av kommissionens höstpaket som handlar om genomförandet av EU:s ramverk för ekonomisk styrning, med möjlighet till diskussion.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare. Samråd med EU-nämnden om genomförandet av EU:s ekonomiska styrning har ägt rum flera gånger, senast den 12 juli 2024 inför behandling av förslag inom ramen för underskottsförfarandet. Finansutskottet har vid flera tillfällen informerats om genomförandet av EU:s ekonomiska styrning, senast den 7 november 2024.

Den 26 november 2024 presenterade kommissionen de finanspolitiska delarna av det så kallade höstpaketet. Det handlar i huvudsak om förslag till rådsrekommendation om medlemsstaternas medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer och förslag till rådsrekommendationer för de medlemsstater som befinner sig i ett underskottsförfarande. Efter presentationen på Ekofinrådets möte kommer samtliga rekommendationer hanteras på teknisk nivå. Därefter väntas Ekofinrådet anta rekommendationerna vid sitt möte i januari 2025.

De övriga delarna i höstpaketet, däribland den årliga hållbara tillväxtöversikten, den årliga förvarningsrapporten samt förslag till rådets rekommendation till euroområdet, väntas presenteras i ett senare skede med anledning av att den nya kommissionen tillträdde först den 1 december 2024.

Kommissionens förslag till rådsrekommendationer om medlemsstaternas medelfristiga struktur- och finanspolitiska planer

Förslagen till rådsrekommendationer innehåller kommissionens bedömning av medlemsstaternas planer, vilka medlemsstaterna behöver skicka in enligt reglerna i EU:s reformerade finanspolitiska ramverk. Kommissionens bedömning baseras på huruvida den utgiftsbana som medlemsstaten presenterat i planen uppfyller ramverkets krav på att budgetunderskott och offentlig skuld hålls inom, eller sätts på en bana mot referensvärdena, på högst 3 procent av BNP i budgetunderskott och högst 60 procent av BNP i offentlig skuld på medelfristig sikt.

I slutet av november hade totalt 22 medlemsstater lämnat in en plan och av dessa har kommissionen bedömt 21 stycken. Ungerns plan granskas fortfarande av kommissionen. Belgien, Bulgarien, Litauen, Tyskland och Österrike har ännu inte lämnat in en plan med anledning av pågående regeringsbildning eller kommande parlamentsval.

Totalt har fem medlemsstater ansökt om en förlängd finanspolitisk anpassningsperiod. Dessa är Finland, Frankrike, Italien, Rumänien och Spanien. Detta innebär att dessa medlemsstater rekommenderas få ytterligare tid att få sina offentliga finanser inom referensvärdena till följd av att de samtidigt åtar sig att genomföra tillväxtfrämjande reformer och investeringar.

Av de 21 planer som har bedömts anser kommissionen att 20 medlemsstaters planer, inklusive Sveriges, lever upp till kraven i regelverket. Den enda planen som kommissionen bedömer inte lever upp till kraven är Nederländernas plan.

Kommissionens förslag till rådsrekommendationer inom ramen för underskottsförfarandet

I juli 2024 beslutade rådet att öppna underskottsförfaranden för sju medlemsstater. Dessa är Belgien, Frankrike, Italien, Malta, Polen, Slovakien och Ungern. Därtill beslutade rådet om att fastställa att Rumänien inte vidtagit tillräckliga åtgärder inom ramen för ett redan pågående

underskottsförfarande. Kommissionen föreslår nu rådsrekommendationer för dessa medlemsstater för att korrigera sina alltför stora underskott.

Utöver dessa rådsrekommendationer, presenterade kommissionen även en bedömning om huruvida underskottsförfaranden ska öppnas för Finland och Österrike.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar presentationen av de finanspolitiska delarna av kommissionens höstpaket.

Regeringen anser att det är av stor vikt att EU:s ramverk för ekonomisk styrning tillämpas på ett transparent och förutsägbart sätt som säkerställer likabehandling mellan medlemsstaterna och främjar hållbara offentliga finanser.

Regeringen välkomnar kommissionens positiva bedömning av Sveriges medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan.

8. Den ekonomiska återhämtningen i Europa

a) Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en uppdatering om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020 och överläggning om förslaget om RRF:s roll i REPowerEU-planen ägde rum den 14 juni 2022. Samråd med EU-nämnden om RRF har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 1 november 2024.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktagpromemoria 2019/20:FPM52.

Den 18 maj 2022 presenterade kommissionen ett paket med ett antal meddelanden inom ramen för REPowerEU-planen. Paketet innehöll bland

annat ett förslag till en tilläggsförordning till RRF, som innebar att RRF ska ha en central roll i genomförandet av REPowerEU. Förordningen trädde i kraft den 1 mars 2023.

Paketet beskrivs närmare i faktapromemoria 2021/22:FPM102.

Samtliga medlemsstaters återhämtnings- och resiliensplaner har antagits av rådet. Därutöver har rådet antagit minst en reviderad plan för varje medlemsstat. I slutet av november hade ordinarie utbetalningar genomförts till 25 medlemsstater och totalt hade 270 miljarder euro betalats ut i förhandsutbetalningar, lån och bidrag till medlemsstaterna från RRF.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om genomförandet av RRF.

b) Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

- Besluts punkt

Rådet väntas anta förslag till ändring av rådets genomförandebeslut för Belgiens, Danmarks, Sloveniens och Sveriges återhämtnings- och resiliensplaner.

Samråd med EU-nämnden om Belgiens plan ägde rum den 9 juli 2021 och den 1 december 2023. Samråd med EU-nämnden om Danmarks plan ägde rum den 9 juli 2021 och den 3 november 2023. Samråd med EU-nämnden om Sloveniens plan ägde rum den 23 juli 2021 och den 6 oktober 2023. Samråd med EU-nämnden om Sveriges plan ägde rum den 29 april 2022 och den 3 november 2023. Finansutskottet har fått information om Sveriges plan vid flera tillfällen, senast den 17 september 2024.

Reviderat genomförandebeslut för Belgiens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Belgiens plan antogs av rådet den 13 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 8 december 2023.

Den 25 oktober 2024 lämnade Belgien in en andra revidering av sin plan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till drygt 5,3 miljarder euro, vilket motsvarar cirka 1 procent av Belgiens BNP 2019.

I den reviderade planen korrigeras flera åtgärder, bland annat till följd av att bättre alternativ har identifierats för att uppfylla åtgärdernas övergripande mål. Därtill revideras flera åtgärder för att minska den administrativa bördan för genomförandet av dessa. Belgien tar även bort en åtgärd som syftade till att öka utbudet av laddinfrastruktur för bussar. För att kompensera för detta skalar Belgien upp två befintliga åtgärder och lägger till tre åtgärder, bland annat en åtgärd som syftar till att främja gröna transportalternativ.

Reviderat genomförandebeslut för Danmarks återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Danmarks plan antogs av rådet den 13 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 9 november 2023.

Den 22 oktober 2024 lämnade Danmark in en andra revidering av sin plan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till drygt 1,6 miljarder euro, vilket motsvarar cirka 0,5 procent av Danmarks BNP 2019.

I den reviderade planen korrigeras flera åtgärder, bland annat till följd av att bättre alternativ har identifierats för att uppfylla åtgärdernas övergripande mål. Därtill revideras flera åtgärder för att minska den administrativa bördan för genomförandet av dessa. Danmark tar även bort en åtgärd som syftade till att stödja infångning av koldioxid. För att kompensera för den borttagna åtgärden skalar Danmark upp två befintliga åtgärder och lägger till en åtgärd som syftar till att öka energieffektiviteten inom industrin.

Reviderat genomförandebeslut för Sloveniens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Sloveniens plan antogs av rådet den 28 juli 2021 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 17 oktober 2023.

Den 18 oktober 2024 lämnade Slovenien in en andra revidering av sin plan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till drygt 2,7 miljarder euro, vilket motsvarar knappt 5,6 procent av Sloveniens BNP 2019.

I den reviderade planen korrigeras flera åtgärder, bland annat till följd av att bättre alternativ har identifierats för att uppfylla åtgärdernas övergripande mål. Därtill revideras en åtgärd för att minska den administrativa bördan för dess genomförande. Två åtgärder revideras genom att senarelägga datum för genomförandet.

Reviderat genomförandebeslut för Sveriges återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Sveriges plan antogs av rådet den 4 maj 2022 och en ändring av genomförandebeslutet antogs den 9 november 2023.

Den 20 september 2024 lämnade Sverige in en andra revidering av sin plan med anledning av objektiva omständigheter.

Den reviderade planen uppgår fortsatt till drygt 3,5 miljarder euro, vilket motsvarar drygt 0,7 procent av Sveriges BNP 2019.

I den reviderade planen korrigeras flera åtgärder, bland annat kopplade till utbildning och bredbandsutbyggnad, till följd av att bättre alternativ har identifierats för att uppfylla åtgärdernas övergripande mål och för att minska den administrativa bördan för genomförandet. Sverige tar även bort reduktionsplikten för vägtrafik respektive flyg från planen. För att kompensera för detta lägger Sverige till två åtgärder. Den ena syftar till att effektivisera miljötillståndsprövningar och den andra syftar till att främja kompetensutveckling och meritering för rektorer, lärare och förskollärare.

Kommissionens bedömning är att de fyra planerna uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för faciliteten för återhämtnings och resiliens (RRF).

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer med kommissionens bedömning att de fyra reviderade återhämtnings- och resiliensplanerna uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för RRF. Regeringen kan därför ställa sig bakom förslagen till ändring av rådets genomförandebeslut för Belgiens, Danmarks, Sloveniens och Sveriges planer.

9. Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands angrepp mot Ukraina

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina.

Samråd med EU-nämnden inför liknande diskussioner i Ekofinrådet har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 1 november 2024. Överläggning med finansutskottet om lagstiftningspaketet om EU:s bidrag till G7:s överenskommelse om stöd till Ukraina ägde rum den 1 oktober 2024.

Samråd med EU-nämnden inför beslut om att anta förordningen om att inrätta en samarbetsmekanism och om exceptionellt makrofinansiellt stöd (MFA) till Ukraina, vilka är två delar av lagstiftningspaketet, ägde rum den 23 oktober 2024.

Rådet har sedan februari 2022 haft återkommande diskussioner med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Diskussionerna har huvudsakligen fokuserat på det ekonomiska läget i Ukraina, finansiellt stöd till Ukraina och arbetet med immobiliserade ryska tillgångar.

Rysslands aggression mot Ukraina har orsakat enorm förödelse och mänskligt lidande. Ukrainas ekonomi har dock visat sig vara mer motståndskraftig än väntat. IMF uppskattar att BNP ökade med drygt 5 procent 2023 och prognostiserar en tillväxt på 4 procent under 2024. Tillväxten väntas försvagas något under 2025 mot bakgrund av effekterna från det utdragna kriget. Osäkerheterna är dock fortsatt stora och nedåtriskerna betydande.

I sin senaste rapport från oktober 2024 uppskattar IMF Ukrainas finansieringsgap för 2025 till 41,5 miljarder US-dollar och till 118,2 miljarder US-dollar för perioden 2024–2027. På längre sikt behöver Ukraina också betydande resurser för uppbyggnaden.

Bilaterala och multilaterala givare samt internationella finansiella institutioner har mobiliserat omfattande finansiellt stöd till Ukraina sedan den ryska aggressionen inleddes. Hittills uppgår det samlade internationella budgetstödet under 2024 till 41,2 miljarder US-dollar. Från Ukrainafaciliteten

har 12,2 miljarder euro i form av lån och bidrag betalats ut hittills, och en ytterligare utbetalning på 4,1 miljarder euro väntas ske innan årets slut.

När det gäller immobiliserade ryska tillgångar presenterade kommissionen den 20 september 2024 ett lagstiftningspaket om EU:s bidrag till G7:s överenskommelse om stöd till Ukraina.

Delar av lagstiftningspaketet beskrivs närmare i faktapromemoria 2024/25:FPM4.

Den 28 oktober 2024 trädde två av delarna i paketet i kraft. Dessa är förslaget om att inrätta en gemensam lånesamarbetsmekanism, inklusive revideringen av EU:s beslut från den 21 maj 2024 om hur avkastningen ska användas, och förslaget om ett nytt exceptionellt makrofinansiellt stöd till Ukraina på upp till 35 miljarder euro. Stödet kommer betalas ut i delbetalningar och den första utbetalningen väntas ske i början av 2025.

Den tredje och sista delen handlar om att förlänga perioden för immobiliseringen av de ryska centralbankstillgångarna från 6 till 36 månader, i syfte att stärka den långsiktiga förutsägbarheten. Beslutet kräver enhällighet och diskuteras fortfarande i rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att EU fortsatt bör bistå Ukraina med omfattande ekonomiskt stöd. Det är viktigt med koordinerade initiativ och lösningar som syftar till att bidra med en stabil och hållbar finansieringskälla till Ukraina. Regeringen välkomnar därför besluten om att inrätta en samarbetsmekanism för EU:s och G7:s lån till Ukraina och om EU:s nya makrofinansiella stöd till Ukraina. Det är viktigt att utbetalningarna påbörjas så fort som möjligt givet Ukrainas finansieringsbehov.

Regeringen anser vidare att det är viktigt att skyndsamt gå vidare med att förlänga immobiliseringen av de ryska tillgångarna för att begränsa riskerna för EU-budgeten.

Regeringen ser positivt på att utforska andra mer långtgående åtgärder när det gäller de immobiliserade tillgångarna i framtiden, så länge det är i linje med EU-rätten och folkrätten.

Slutligen betonar regeringen vikten av att bemöta rysk desinformation om styrkan i den ryska ekonomin och vidta ytterligare åtgärder för att begränsa Rysslands inkomster och förmåga att bedriva krig.

10. Ekofinrådets rapport till Europeiska rådet om skattefrågor

- Beslutspunkt

Väntas beslutas som A-punkt på ett kommande rådsmöte.

11. Slutsatser om de framsteg som uppförandekodsgruppen gjort

- Beslutspunkt

Väntas beslutas som A-punkt på ett kommande rådsmöte.